



Received: July 15, 2026

Revised: August 10, 2026

Accepted: August 22, 2026

การพัฒนารูปแบบการบริหารโรงเรียนแบบยืดหยุ่นเพื่อเสริมสร้างชุมชน
แห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพด้านการวิจัยในชั้นเรียนของครูโรงเรียนสตรีทุ่งสง

The Developing Flexible School Management Model
to Foster Professional Learning Community
in Classroom Research of Teachers at Satee Thungsong School

สุภาภรณ์ คงคานนท์*

โรงเรียนสตรีทุ่งสง

*ผู้ประสานงานหลัก (Corresponding Author) E-mail: directorsupaporn@stss.ac.th

Supaporn Kongkanon*

SateeThungSong School

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ ความต้องการจำเป็นและองค์ประกอบของกรอบแนวคิดการพัฒนาแบบ 2) เพื่อสร้างและประเมินรูปแบบ 3) เพื่อทดลองใช้รูปแบบ และ 4) เพื่อประเมินหลังการใช้และปรับปรุงรูปแบบ กลุ่มตัวอย่างโดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) ได้แก่ รองผู้อำนวยการโรงเรียน จำนวน 5 คน ครูผู้สอนกลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี และกลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ จำนวน 38 คน คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน 5 คน ผู้ทรงคุณวุฒิสนทนากลุ่ม จำนวน 7 คน ผู้ทรงคุณวุฒิสนทนาอิงผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 9 คน คณะกรรมการนิเทศ จำนวน 9 คน และกลุ่มตัวอย่างโดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Selection) นักเรียน จำนวน 687 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสนทนากลุ่มย่อย แบบสอบถามสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ แบบสอบถาม แบบประเมินความสอดคล้อง และแบบทดสอบก่อน-หลังการใช้รูปแบบ วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ ค่าความถี่ ค่า IOC การวิเคราะห์เชิงเนื้อหา (Content Analysis) ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าอำนาจจำแนก ค่าความเชื่อมั่น และ t-test

ผลการวิจัย พบว่า 1) สภาพปัจจุบันของการเสริมสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพด้านการวิจัยในชั้นเรียนของครูโรงเรียนสตรีทุ่งสงโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.26$, S.D. = 0.50) ส่วนสภาพที่พึงประสงค์อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.62$, S.D. = 0.47) มีค่า PNI Modified โดยรวมเท่ากับ 0.428 2) ผลการสร้างและประเมินรูปแบบ พบว่า รูปแบบที่สร้างขึ้นมีความเหมาะสมในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.79$, S.D. = 0.42) และมีคุณภาพในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.84$, S.D. = 0.38) 3) ผลการทดลองใช้รูปแบบ พบว่า ครูมีคะแนนความรู้ความเข้าใจด้านการวิจัยในชั้นเรียนเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 และ 4) ผลการประเมินความเหมาะสม และความเป็นประโยชน์หลังการใช้รูปแบบโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.51$) และ ($\bar{X} = 4.61$) ตามลำดับ

คำสำคัญ: การบริหารโรงเรียนแบบยืดหยุ่น; ชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพด้านการวิจัยในชั้นเรียน; วิจัยในชั้นเรียน

Abstract

This study aimed 1) to study the current conditions, desired conditions, essential needs, and components of a conceptual framework for model development; 2) to construct and evaluate the model; 3) to test the model; and 4) to conduct post-implementation evaluation and refinement. The purposive sample consisted of five deputy school principals, 38 teachers in science, technology, and mathematics, 5 members of the school board, seven experts for focus group discussions, nine specialists for consultation sessions, and nine members of the supervisory committee. In addition, a selected purposive sample of 687 students was included. Research instruments comprised focus group discussions, questionnaires on current and desired conditions, consistency evaluation forms, and pre- and post-tests. Data were analyzed using frequency counts, item objective congruence (IOC), content analysis, mean scores, standard deviations, discrimination indices, reliability coefficients, and t-tests.

The findings revealed that 1) the current condition of the professional learning community in classroom action research was at a moderate level ($\bar{X} = 3.26$, S.D. = 0.50). The desired condition was at the highest level ($\bar{X} = 4.62$, S.D. = 0.47), with an overall PNI Modified value of 0.428. 2) The results of the model creation and evaluation showed that the created model was highly suitable ($\bar{X} = 4.79$, S.D. = 0.42) and had the highest quality ($\bar{X} = 4.84$, S.D. = 0.38); 3) The results of the

experiment using the model showed that teachers' scores on classroom research understanding increased significantly at the .001 statistical significance level; and 4) The assessment results regarding the suitability and usefulness after implementing the overall model were at the highest level ($\bar{X}$ = 4.51) and ($\bar{X}$ = 4.61), respectively.

Keywords: Flexible School Management; Community of Classroom Research Learning, Professional Learning Community; Classroom Research

บทนำ

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 มาตรา 24(5) ได้ระบุว่าในการจัดการเรียนรู้ให้สถานศึกษาและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการ ส่งเสริมสนับสนุนให้ผู้สอนสามารถจัดบรรยากาศ สภาพแวดล้อม สื่อการเรียน และอำนวยความสะดวกเพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้และมีความรอบรู้ รวมทั้งสามารถใช้การวิจัยเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการเรียนรู้ ประกอบกับ มาตรา 30 ระบุว่า ให้สถานศึกษาพัฒนากระบวนการเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพ รวมทั้งส่งเสริมให้ผู้สอนสามารถวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับผู้เรียนในแต่ละระดับการศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับ สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาที่กำหนดมาตรฐานตำแหน่งและมาตรฐานวิทยฐานะของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา โดยกำหนดมาตรฐานตำแหน่งสายงานการสอน การปฏิบัติงานของครู ต้องมีการบูรณาการงานทั้ง 3 ด้าน ได้แก่ ด้านการจัดการเรียนรู้ ด้านการส่งเสริมและสนับสนุนการจัดการเรียนรู้ และด้านการพัฒนาตนเองและวิชาชีพ โดยในด้านการจัดการเรียนรู้ ครูต้องศึกษา วิเคราะห์ สังเคราะห์ และหรือวิจัย เพื่อแก้ปัญหาหรือพัฒนาการเรียนรู้ที่ส่งผลต่อคุณภาพผู้เรียน (Office of the Teacher Civil Service and Educational Personnel Commission, 2024) ประกอบกับครูผู้สอนเองยังคงประสบปัญหาในด้านการวิจัยในชั้นเรียนหลายเรื่อง เช่น การกำหนดปัญหาการวิจัย การศึกษาเอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง การออกแบบการวิจัย การวิเคราะห์ และการสรุปผลและการเขียนรายงานการวิจัย โดยมีสาเหตุสำคัญ 2 สาเหตุ คือ สาเหตุที่เกิดจากความรู้ ความเข้าใจของครูเกี่ยวกับการทำวิจัยในชั้นเรียน และสาเหตุที่เกิดจากปัจจัยอื่น เช่น ขาดการสนับสนุนจากผู้บริหาร ขาดโค้ชหรือที่ปรึกษาด้านวิจัย และไม่มีเวลาในการทำวิจัย Sama & Waedramee (2025) ดังนั้นจึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่ครูและบุคลากรจะต้องพัฒนาตนเองในด้านการวิจัยในชั้นเรียน เพราะการวิจัยในชั้นเรียนเป็นประโยชน์ในการจัดการเรียนการสอน ช่วยให้ออกแบบและจัดการเรียนการสอนที่เหมาะสม มีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับสภาพที่เป็นจริงและเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาวิชาชีพครู

การพัฒนาชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (Professional Learning Community : PLC) เป็นแนวทางหนึ่งที่นักวิชาการและนักวิจัยด้านการศึกษาให้การยอมรับและพูดถึงในวงกว้างในหลายประเทศว่าทำให้เกิดการรวมตัว การช่วยเหลือ การร่วมมือซึ่งกันและกัน มีการสะท้อนกระบวนการวิธีการปฏิบัติงานรวมทั้งแลกเปลี่ยนประสบการณ์ และแก้ปัญหามาตรฐานการจัดการเรียนการสอนจากบริบทจริงในโรงเรียน เมื่อครูใช้ชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพในการวิจัยเชิงปฏิบัติการ ทำให้เกิดการพัฒนาคลั่งความรู้ร่วมกันเกี่ยวกับความต้องการในบริบทจริงของโรงเรียน ซึ่งคลั่งความรู้เหล่านี้จะช่วยอำนวยความสะดวกในการทำงานร่วมกันระหว่างครู (Johannesson, 2022) การเสริมสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ เป็นแนวทางที่มีประสิทธิภาพและส่งผลดีต่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษาเป็นการยกระดับการศึกษาทั้งระบบ โดยสนับสนุนความเข้าใจร่วมกันเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนของครู และพัฒนาการเรียนรู้ของนักเรียน (de Jong *et al.*, 2025) ชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพช่วยลดภาวะความตึงเครียด ช่วยสร้างสมดุลในการพัฒนาความเข้าใจและแนวปฏิบัติใหม่ ๆ ในระหว่างกระบวนการวิจัย (Chen, 2022) ประกอบกับการบริหารโรงเรียนแบบยืดหยุ่น (Flexible Management) เป็นแนวทางการบริหารจัดการสมัยใหม่ที่ยืดถือการปรับตัว (Adaptability) เป็นหัวใจสำคัญในการขับเคลื่อนองค์กรท่ามกลางสภาวะแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลง



อย่างรวดเร็ว โดยมุ่งเน้นการลดข้อจำกัดด้านกฎระเบียบและโครงสร้างที่ตายตัว เพื่อสร้างระบบการทำงานที่มีความคล่องตัวและพร้อมตอบสนองต่อสถานการณ์ต่าง ๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

จากเหตุผลและความสำคัญของปัญหาดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยในฐานะผู้บริหารสถานศึกษาซึ่งตระหนักในบทบาทและความรับผิดชอบต่อคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนสตรีทุ่งสง จึงได้ดำเนินการพัฒนารูปแบบการบริหารโรงเรียนแบบยืดหยุ่นเพื่อเสริมสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพด้านการวิจัยในชั้นเรียนของครูโรงเรียนสตรีทุ่งสง เพื่อแก้ปัญหาสำคัญ 2 ประการ คือ ประการแรก การยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนที่ยังไม่บรรลุเป้าหมายที่โรงเรียนกำหนด และประการที่สอง การส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพนักเรียนที่มีความสามารถพิเศษด้านวิทยาศาสตร์และคณิตศาสตร์ให้ได้รับการพัฒนาอย่างเต็มศักยภาพ

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ ความต้องการจำเป็นและองค์ประกอบของกรอบแนวคิดการพัฒนารูปแบบการบริหารโรงเรียนแบบยืดหยุ่นเพื่อเสริมสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพด้านการวิจัยในชั้นเรียนของครูโรงเรียนสตรีทุ่งสง
2. เพื่อสร้างและประเมินรูปแบบการบริหารโรงเรียนแบบยืดหยุ่นเพื่อเสริมสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพด้านการวิจัยในชั้นเรียนของครูโรงเรียนสตรีทุ่งสง
3. เพื่อทดลองใช้รูปแบบการบริหารโรงเรียนแบบยืดหยุ่นเพื่อเสริมสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพด้านการวิจัยในชั้นเรียนของครูโรงเรียนสตรีทุ่งสง
4. เพื่อประเมินหลังการใช้และปรับปรุงรูปแบบการบริหารโรงเรียนแบบยืดหยุ่นเพื่อเสริมสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพด้านการวิจัยในชั้นเรียนของครูโรงเรียนสตรีทุ่งสง

ระเบียบวิธีการวิจัย

ประชากร/กลุ่มตัวอย่าง

ประชากรได้แก่ ครูโรงเรียนสตรีทุ่งสง จำนวน 102 คน นักเรียนจำนวน 2,246 คน ระยะที่ 1 กลุ่มเป้าหมายคือ รองผู้อำนวยการโรงเรียน จำนวน 5 คน ครูผู้สอนกลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี และกลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ จำนวน 38 คน ซึ่งเป็นกลุ่มที่มีความต้องการในการพัฒนาตนเองตามแผนพัฒนาตนเองรายบุคคลของครู (ID Plan) และคณะกรรมการสถานศึกษา จำนวน 5 คน ได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) ระยะที่ 2 ผู้ให้ข้อมูล คือ ผู้ทรงคุณวุฒิสนทนากลุ่ม จำนวน 7 คน ผู้ทรงคุณวุฒิสนทนาอิงผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 9 คน มีความเชี่ยวชาญที่ครอบคลุมทั้งด้านการบริหารสถานศึกษา ชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ การวิจัยในชั้นเรียน การจัดการเรียนการสอน และการพัฒนาหลักสูตร ระยะที่ 3 กลุ่มเป้าหมาย คือ ครูผู้สอนกลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี และกลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ จำนวน 38 คน และนักเรียน จำนวน 687 คน ได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) ระยะที่ 4 กลุ่มเป้าหมาย คือ ครูผู้สอนกลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี และกลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ จำนวน 38 คน คณะกรรมการนิเทศ จำนวน 9 คน ซึ่งเป็นกลุ่มเป้าหมายที่ยินดีร่วมโครงการวิจัยตามบทบาทและหน้าที่ในโรงเรียน ได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling)

การสร้างเครื่องมือ

ผู้วิจัยสร้างเครื่องมือ ประกอบด้วย 1) แบบบันทึกผลการสนทนากลุ่มย่อย 2) แบบสอบถามสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ 3) แบบสรุปองค์ความรู้ของกรอบแนวคิด ทฤษฎี 4) แบบสนทนากลุ่มประเด็นความเหมาะสมปรับปรุง และข้อเสนอแนะ 5) แบบประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของร่างการพัฒนารูปแบบ 6) แบบสนทนาความเหมาะสม คุณภาพและข้อเสนอ 7) แบบประเมินระดับความเหมาะสม ระดับคุณภาพ 8) แบบทดสอบความรู้



ความเข้าใจ ก่อนการใช้รูปแบบ 9) แบบทดสอบความรู้ ความเข้าใจ หลังการใช้รูปแบบ และ 10) แบบประเมินความเหมาะสมและประโยชน์

การทดสอบคุณภาพของเครื่องมือ

การทดสอบคุณภาพของเครื่องมือดำเนินการ คือ 1) ตรวจสอบความถูกต้องและเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) ของข้อคำถามกับนิยามเชิงปฏิบัติการเพื่อวิเคราะห์ค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item Objective Congruence : IOC) โดยผู้เชี่ยวชาญ 5 คน ค่า IOC ของเครื่องมือฉบับที่ 1-10 อยู่ระหว่าง 0.80-1.00 แบบทดสอบความรู้ ความสามารถ ก่อน-หลังการใช้รูปแบบ นำไปทดลองใช้กับครูโรงเรียนทุ่งสง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษานครศรีธรรมราช พบว่า ค่าความยากง่าย (p) รายข้อของแบบทดสอบก่อน-หลังการใช้รูปแบบ รายข้ออยู่ระหว่าง 0.22-0.72 ซึ่งผ่านเกณฑ์ ค่าอำนาจจำแนก (r) จากผลการทดลองใช้กลุ่มเดียวกัน อยู่ระหว่าง 0.22-0.72 และแบบทดสอบหลังเรียนอยู่ระหว่าง 0.22-0.96 ซึ่งผ่านเกณฑ์ทุกข้อ ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับ (Reliability) ด้วยวิธีสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient) เกณฑ์ตั้งแต่ 0.70 ขึ้นไป ผลที่ได้แบบทดสอบก่อนเรียนเท่ากับ 0.860 แบบทดสอบหลังเรียนเท่ากับ 0.890 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนด และจัดทำเครื่องมือฉบับสมบูรณ์นำไปใช้กับกลุ่มตัวอย่าง

กระบวนการเก็บข้อมูล

ในการวิจัยครั้งนี้มีขั้นตอนและวิธีเก็บรวบรวมข้อมูล 4 ระยะ คือ ระยะที่ 1 (R1) ศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ ความต้องการจำเป็น และองค์ประกอบของกรอบแนวคิดการพัฒนา รูปแบบ เพื่อร่างรูปแบบและร่างคู่มือการใช้รูปแบบ (Focus Group Discussion) ระยะที่ 2 (D1) สร้างและประเมินรูปแบบการบริหารโรงเรียนแบบยืดหยุ่นเพื่อเสริมสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพด้านการวิจัยในชั้นเรียนของครูโรงเรียนสตรีทุ่งสง และตรวจสอบร่างรูปแบบและร่างคู่มือการใช้รูปแบบ โดยการสนทนากลุ่ม และสนทนากับผู้เชี่ยวชาญ (Connoisseurship) ระยะที่ 3 (R2) ทดลองใช้รูปแบบการบริหารโรงเรียนแบบยืดหยุ่นเพื่อเสริมสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพด้านการวิจัยในชั้นเรียนของครูโรงเรียนสตรีทุ่งสง ในปีการศึกษา 2568 และ ระยะที่ 4 (D2) ประเมินและปรับปรุงหลังการใช้รูปแบบการบริหารโรงเรียนแบบยืดหยุ่นเพื่อเสริมสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพด้านการวิจัยในชั้นเรียนของครูโรงเรียนสตรีทุ่งสง

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้วิเคราะห์คุณภาพเครื่องมือโดยใช้ ค่า IOC ค่าความเชื่อมั่น ค่าอำนาจจำแนกวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณโดยใช้ ค่าความถี่ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่า PNI Modified และ ค่า t-test และวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพด้วยการวิเคราะห์เชิงเนื้อหา (Content Analysis)

สรุปผลการวิจัย

1. สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ ความต้องการจำเป็น และองค์ประกอบของกรอบแนวคิดการพัฒนา รูปแบบการบริหารโรงเรียนแบบยืดหยุ่นเพื่อเสริมสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพด้านการวิจัยในชั้นเรียนของครูโรงเรียนสตรีทุ่งสง ดังตารางที่ 1



ตารางที่ 1 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับและค่าความต้องการจำเป็น (PNI Modified) ของการเสริมสร้างแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพด้านการวิจัยในชั้นเรียนของครูโรงเรียนสตรีทุ่งสง โดยภาพรวมรายองค์ประกอบ (N = 48)

ข้อ	รายการ	สภาพปัจจุบัน		สภาพที่พึงประสงค์		PNI Modified	ลำดับ
		$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
1	การสนับสนุนและแลกเปลี่ยนภาวะผู้นำ	3.43	0.48	4.66	0.46	0.373	5
2	การกำหนดและแลกเปลี่ยนวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าหมายในการปฏิบัติงานร่วมกัน	3.33	0.58	4.63	0.48	0.402	3
3	การปฏิบัติงานแบบร่วมมือ	3.13	0.51	4.68	0.47	0.509	1
4	การปฏิบัติที่มุ่งผลลัพธ์เพื่อการเรียนรู้ของนักเรียนและครู	3.24	0.43	4.51	0.49	0.400	4
5	การแลกเปลี่ยนเรียนรู้และสะท้อนวิถีการปฏิบัติ	3.17	0.49	4.61	0.45	0.458	2
รวมทั้งหมด		3.26	0.50	4.62	0.47	0.428	-

จากตารางที่ 1 พบว่า ภาพรวมของการเสริมสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพด้านการวิจัยในชั้นเรียนของครูโรงเรียนสตรีทุ่งสง มีสภาพปัจจุบันอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}$ = 3.26, S.D. = 0.50) และสภาพที่พึงประสงค์อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}$ = 4.62, S.D. = 0.47) ค่า PNI Modified ภาพรวมเท่ากับ 0.428 สะท้อนความต้องการจำเป็นในการพัฒนาระดับสูงทุกองค์ประกอบ

2. การสร้างและประเมินรูปแบบการบริหารโรงเรียนแบบยืดหยุ่นเพื่อเสริมสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพด้านการวิจัยในชั้นเรียนของครูโรงเรียนสตรีทุ่งสง ผลการวิจัยพบว่า รูปแบบที่สร้างขึ้นได้รับการตรวจสอบจากผู้ทรงคุณวุฒิด้วยการสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion) 7 คน มีความเหมาะสมโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}$ = 4.71, S.D. = 0.48) และมีความเป็นไปได้อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}$ = 4.80, S.D. = 0.42) เมื่อยืนยันด้วยการสนทนากับผู้เชี่ยวชาญ (Connoisseurship) 9 คน ผู้ทรงคุณวุฒิรับรองรูปแบบในระดับมากที่สุดทุกประเด็น โดยมีการปรับปรุงหลักการของรูปแบบ คือ “หลักการครอบคลุมทุกมิติของการบริหารโรงเรียนแบบยืดหยุ่น” เป็น “หลักการมีความชัดเจน วัดได้และครอบคลุมทุกมิติของการบริหารโรงเรียนแบบยืดหยุ่น” ทั้งนี้ผลการประเมินเชิงปริมาณ ยืนยันว่ารูปแบบมีความเหมาะสมในระดับมากที่สุด ($\bar{X}$ = 4.78, S.D. = 0.43) และมีคุณภาพในระดับมากที่สุด ($\bar{X}$ = 4.84, S.D. = 0.38) โดยรูปแบบ ประกอบด้วยการบริหารแบบยืดหยุ่น 4 องค์ประกอบหลัก คือ 1) วัฒนธรรมองค์กร 2) การบริหารงานเชิงรุก 3) การบริหารการเปลี่ยนแปลง และ 4) การวางแผนกลยุทธ์ ในการดำเนินการเสริมสร้างความสามารถในการปรับตัว การกระจายอำนาจ การมีส่วนร่วม และการสร้างวัฒนธรรมองค์กรที่ยึดผลลัพธ์การเรียนรู้ของผู้เรียนเป็นเป้าหมายสูงสุด สอดรับกับชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพด้านการวิจัยในชั้นเรียน ประกอบด้วย 5 องค์ประกอบหลัก คือ 1) การสนับสนุนและแลกเปลี่ยนภาวะผู้นำ 2) การกำหนดและแลกเปลี่ยนวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าหมายในการปฏิบัติงานร่วมกัน 3) การปฏิบัติงานแบบร่วมมือ 4) การปฏิบัติที่มุ่งผลลัพธ์เพื่อการเรียนรู้ของนักเรียนและครู และ 5) การแลกเปลี่ยนเรียนรู้และสะท้อนวิถีการปฏิบัติ ดังภาพที่ 1





ภาพที่ 1 รูปแบบการบริหารโรงเรียนแบบยืดหยุ่นเพื่อเสริมสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพด้านการวิจัยในชั้นเรียนของครูโรงเรียนสตรีทุ่งสง

ที่มา: Kongkanon (2026)

3. ผลการทดลองใช้รูปแบบการบริหารโรงเรียนแบบยืดหยุ่นเพื่อเสริมสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพด้านการวิจัยในชั้นเรียนของครูโรงเรียนสตรีทุ่งสง ดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 ผลการทดสอบความรู้ ความเข้าใจ ก่อนและหลังการใช้รูปแบบการบริหารโรงเรียนแบบยืดหยุ่น เพื่อเสริมสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพด้านการวิจัยในชั้นเรียนของครูโรงเรียนสตรีทุ่งสง (N = 38)

จำนวนครู	คะแนนก่อนพัฒนา (20)	คะแนนหลังพัฒนา (20)
38	398	669
$\bar{X}$	10.55	17.63
S.D.	0.92	0.71
ค่าเฉลี่ยผลต่าง		7.08
t		89.67
df		37
Sig.		.001*

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 (p < .001)

จากตารางที่ 2 พบว่า ค่าเฉลี่ยคะแนนหลังการใช้รูปแบบ ($\bar{X}$ = 17.63, S.D. = 0.71) สูงกว่าก่อนการใช้รูปแบบ ($\bar{X}$ = 10.55, S.D. = 0.92) อย่างชัดเจน โดยมีค่าเฉลี่ยผลต่างเท่ากับ 7.08 คะแนน และเมื่อทดสอบด้วยสถิติ t-test แบบกลุ่มสัมพันธ์ (Paired Samples t-test) พบว่า t = 89.67, df = 37 และมีค่า p < .001 แสดงให้เห็นว่า คะแนนผลการทดสอบหลังการใช้รูปแบบสูงกว่าก่อนการใช้รูปแบบอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001



ตารางที่ 3 ร้อยละของคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี และกลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ของนักเรียนโรงเรียนสตรีทุ่งสงที่บรรลุค่าเป้าหมาย ปีการศึกษา 2568

กลุ่มสาระการเรียนรู้	ร้อยละของผลการเรียน 2.5 ขึ้นไป		เปรียบเทียบกับค่าเป้าหมาย
	ปีการศึกษา 2568	ค่าเป้าหมายปีการศึกษา 2568	
วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี	97.39	86	+11.39
คณิตศาสตร์	92.75	86	+6.75

จากตารางที่ 3 พบว่า นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในกลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี และกลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ระดับ 2.5 ขึ้นไป ซึ่งสูงกว่าค่าเป้าหมายของโรงเรียน ในปีการศึกษา 2568 โดยกลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีสูงกว่าค่าเป้าหมายร้อยละ 11.39 กลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์สูงกว่าค่าเป้าหมายร้อยละ 6.75

4. ประเมินหลังการใช้รูปแบบการบริหารโรงเรียนแบบยืดหยุ่นเพื่อเสริมสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพด้านการวิจัยในชั้นเรียนของครูโรงเรียนสตรีทุ่งสง

ตารางที่ 4 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการประเมินความเหมาะสมและประโยชน์หลังการใช้รูปแบบการบริหารโรงเรียนแบบยืดหยุ่นเพื่อเสริมสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพด้านการวิจัยในชั้นเรียนของครูโรงเรียนสตรีทุ่งสง (N = 47)

รายการ	ระดับความเหมาะสม			ระดับประโยชน์		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1. ความเป็นมาของรูปแบบ	4.50	0.53	มาก	4.61	0.57	มากที่สุด
2. แนวคิดพื้นฐานในการสร้างรูปแบบ	4.51	0.56	มากที่สุด	4.60	0.61	มากที่สุด
3. การกำหนดองค์ประกอบของรูปแบบ	4.52	0.57	มากที่สุด	4.62	0.60	มากที่สุด
4. องค์ประกอบของรูปแบบ						
4.1 ชื่อรูปแบบ	4.52	0.59	มากที่สุด	4.64	0.58	มากที่สุด
4.2 หลักการของรูปแบบ	4.52	0.57	มากที่สุด	4.61	0.62	มากที่สุด
4.3 วัตถุประสงค์ของรูปแบบ	4.51	0.57	มากที่สุด	4.60	0.60	มากที่สุด
4.4 วิธีการดำเนินการของรูปแบบ	4.51	0.59	มากที่สุด	4.60	0.60	มากที่สุด
4.5 การวัดและประเมินผลของรูปแบบ	4.51	0.56	มากที่สุด	4.60	0.61	มากที่สุด
4.6 เงื่อนไขความสำเร็จของรูปแบบ	4.50	0.63	มาก	-	-	-
ค่าเฉลี่ยรวม	4.51	0.58	มากที่สุด	4.61	0.60	มากที่สุด

จากตารางที่ 4 พบว่า ภาพรวมผลการประเมินความเหมาะสมและประโยชน์หลังการใช้รูปแบบอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}$ = 4.51, S.D. = 0.58) และ ($\bar{X}$ = 4.61, S.D. = 0.60) ตามลำดับ

อภิปรายผลการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ใช้การบริหารแบบยืดหยุ่นเป็นฐานในการบริหารโรงเรียนเพื่อการเสริมสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ 5 องค์ประกอบ เพื่อให้ครูเกิดสมรรถนะด้านการวิจัยในชั้นเรียน โดยยึดผลลัพธ์การเรียนรู้ของผู้เรียนเป็นเป้าหมายสูงสุด จนเกิดเป็นรูปแบบการบริหารโรงเรียนแบบยืดหยุ่นเพื่อเสริมสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพด้านการวิจัยในชั้นเรียนของครูโรงเรียนสตรีทุ่งสง



1. สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ ความต้องการจำเป็น และองค์ประกอบของกรอบแนวคิดการพัฒนา รูปแบบการบริหารโรงเรียนแบบยืดหยุ่นเพื่อเสริมสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพด้านการวิจัยในชั้นเรียนของครู โรงเรียนสตรีทุ่งสง ผลการวิจัยพบว่า สภาพปัจจุบันของการเสริมสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพด้านการวิจัย ในชั้นเรียนของครูโรงเรียนสตรีทุ่งสงโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.26$, S.D. = 0.50) ส่วนสภาพที่พึงประสงค์ อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.62$, S.D. = 0.47) มีค่า PNI Modified โดยรวมเท่ากับ 0.428 สอดคล้องอย่างชัดเจน กับงานวิจัยของ Ratchakhom & Yodjai (2024) วิจัยเรื่อง แนวทางการพัฒนาสมรรถนะการวิจัยในชั้นเรียนโดยใช้ ผลการปฏิบัติการสอนเป็นฐานร่วมกับชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพสำหรับครูระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พบว่า ครูมีความต้องการพัฒนาสมรรถนะการวิจัยในชั้นเรียน โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด สอดรับกับ Somsa-ard (2024) ที่พัฒนารูปแบบการบริหารงานวิชาการโดยใช้กระบวนการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียน ของโรงเรียนไมยราวิทยาฯ ซึ่งพบว่า สภาพปัจจุบันอยู่ในระดับปานกลางและสภาพที่พึงประสงค์อยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าความต้องการจำเป็น (PNI Modified) สูงถึง 0.85

2. การสร้างและประเมินรูปแบบการบริหารโรงเรียนแบบยืดหยุ่นเพื่อเสริมสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทาง วิชาชีพด้านการวิจัยในชั้นเรียนของครูโรงเรียนสตรีทุ่งสง ผลการวิจัยพบว่า รูปแบบที่สร้างขึ้นได้รับการตรวจสอบจาก ผู้ทรงคุณวุฒิด้วยการสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion) 7 คน มีความเหมาะสมโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.71$, S.D. = 0.48) และมีความเป็นไปได้อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.80$, S.D. = 0.42) เมื่อยืนยันด้วยการ สนทนาอิงผู้เชี่ยวชาญ (Connoisseurship) 9 คน ผู้ทรงคุณวุฒิรับรองรูปแบบในระดับมากที่สุดทุกประเด็น โดยมีการ ปรับปรุงหลักการของรูปแบบ คือ “หลักการครอบคลุมทุกมิติของการบริหารโรงเรียนแบบยืดหยุ่น” เป็น “หลักการ มีความชัดเจน วัดได้และครอบคลุมทุกมิติของการบริหารโรงเรียนแบบยืดหยุ่น” ทั้งนี้ผลการประเมินเชิงปริมาณ ยืนยันว่ารูปแบบมีความเหมาะสมในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.78$, S.D. = 0.43) และมีคุณภาพในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.84$, S.D. = 0.38) ตรงกับงานวิจัยของ Sodsap (2023) ที่พัฒนารูปแบบชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อ ส่งเสริมการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของโรงเรียนวัดหนองคล้า สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3 ซึ่งได้รูปแบบประกอบด้วย 5 องค์ประกอบ ได้แก่ หลักการ วัตถุประสงค์ กระบวนการ การวัดและประเมินผล และ เงื่อนไขการนำไปใช้ พบว่า รูปแบบและคู่มือการใช้มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด และผลการตรวจสอบ รูปแบบโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เช่นเดียวกับงานวิจัยของ Ounkerd (2023) ที่พบว่า รูปแบบการนิเทศและคู่มือ การใช้รูปแบบการนิเทศ โดยผู้เชี่ยวชาญในภาพรวมมีความเหมาะสม อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.57$, S.D. = 0.14) และงานวิจัยของ Somsa-ard (2024) ที่ผลการประเมินรูปแบบการบริหารงานวิชาการโดยใช้กระบวนการชุมชนแห่ง การเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนของโรงเรียนไมยราวิทยาฯ ด้านความเหมาะสม ความเป็นไปได้ และด้านความเป็นประโยชน์ในภาพรวม อยู่ในระดับมากที่สุด ความสอดคล้องนี้ยืนยันว่ารูปแบบที่พัฒนามาฐาน การสังเคราะห์อย่างเป็นระบบและตรวจสอบโดยผู้ทรงคุณวุฒิได้รับการประเมินในระดับสูง

3. สรุปผลการทดลองใช้รูปแบบการบริหารโรงเรียนแบบยืดหยุ่นเพื่อเสริมสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทาง วิชาชีพด้านการวิจัยในชั้นเรียนของครูโรงเรียนสตรีทุ่งสง ผลการวิจัยพบว่า ภายหลังการทดลองใช้รูปแบบกับครู กลุ่มเป้าหมาย 38 คน พบว่า ครูมีคะแนนความรู้ความเข้าใจด้านการวิจัยในชั้นเรียนเพิ่มขึ้น โดยมี ($\bar{X} = 17.63$) สูงกว่าก่อนการใช้รูปแบบ ($\bar{X} = 10.55$) อย่างชัดเจน โดยมีค่าเฉลี่ยผลต่างเท่ากับ 7.08 คะแนน และเมื่อทดสอบด้วย สถิติ t-test แบบกลุ่มสัมพันธ์ (Paired Samples t-test) พบว่า $t = 89.67$, $df = 37$ และมีค่า $p < .001$ แสดงให้ เห็นว่าคะแนนหลังการใช้รูปแบบสูงกว่าก่อนการใช้รูปแบบอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 ทั้งนี้เนื่องจาก มีการอบรมและประชุมเชิงปฏิบัติพัฒนาความรู้ ความสามารถครู โดยครูมีความตั้งใจและเข้าร่วมพัฒนาความรู้ ความสามารถทั้ง 9 กิจกรรม คิดเป็นร้อยละ 100 ทำให้ครูมีความรู้ ความสามารถหลังการพัฒนาสูงกว่าก่อนการ พัฒนา สอดคล้องกับงานวิจัยของ Lertrattanathamrongkul (2025) วิจัยเรื่องการพัฒนาสมรรถนะด้านการทบทวน วรรณกรรมและการอ้างอิงผ่านการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วมในชั้นเรียนระดับอุดมศึกษา พบว่า กิจกรรม

การเรียนรู้ที่พัฒนาขึ้นมีประสิทธิภาพสูง (81.45/83.27) นักศึกษามีสมรรถนะการทบทวนวรรณกรรมและการอ้างอิงหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < .05$)

4. การประเมินหลังการใช้รูปแบบการบริหารโรงเรียนแบบยืดหยุ่นเพื่อเสริมสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพด้านการวิจัยในชั้นเรียนของครูโรงเรียนสตรีทุ่งสง พบว่า รูปแบบมีความเหมาะสมในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.51$) และมีประโยชน์อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.62$) สอดคล้องกับงานวิจัยของ Sodsap (2023) ได้วิจัยเรื่องการพัฒนาแบบชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของโรงเรียน วัดหนองคล้า สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3 พบว่า รูปแบบและคู่มือการใช้มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด สอดคล้องกับ Ounkerd (2023) ได้วิจัยเรื่อง รูปแบบการนิเทศโดยใช้ชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) โรงเรียนนครขอนแก่น สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาขอนแก่น พบว่า ผลของการประเมินความเหมาะสมของรูปแบบการนิเทศและคู่มือการใช้รูปแบบการนิเทศโดยผู้เชี่ยวชาญโดยรวมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.57$) นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ Somsa-ard (2024) วิจัยเรื่อง การพัฒนาแบบการบริหารงานวิชาการโดยใช้กระบวนการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนของโรงเรียนไมยราวิทยาคม ที่กล่าวว่า ผลการประเมินรูปแบบการบริหารงานวิชาการโดยใช้กระบวนการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนของโรงเรียนไมยราวิทยาคม ด้านความเหมาะสม ความเป็นไปได้ และด้านความเป็นประโยชน์ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด และสอดคล้องกับงานวิจัยของ Thewaphitak *et al.* (2023) วิจัยเรื่อง การพัฒนาชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียน กรณีศึกษาโรงเรียนท่าศาลา จังหวัดเชียงใหม่ ที่สรุปผลการประเมินการพัฒนาชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียน กรณีศึกษาโรงเรียนท่าศาลา จังหวัดเชียงใหม่ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด โดยด้านความเป็นไปได้และเป็นประโยชน์อยู่ในระดับมากที่สุด ด้านความถูกต้องและความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด โดยมีรายละเอียดของรูปแบบ ดังนี้ **องค์ประกอบที่ 1 การสนับสนุนและแลกเปลี่ยนภาวะผู้นำ** สอดคล้องกับงานวิจัยของ Sriphuttha (2021) ที่ทำการศึกษารื่อง ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพที่ส่งผลต่อทักษะของผู้เรียนในศตวรรษที่ 21 Somdech (2022) ซึ่งศึกษาการวิเคราะห์องค์ประกอบของชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพครูที่ส่งผลต่อการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียนมัธยมศึกษา Thewaphitak *et al.* (2023) ทำการวิจัยเรื่อง การพัฒนาชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียน กรณีศึกษาโรงเรียนท่าศาลา จังหวัดเชียงใหม่ และ Boonrod (2023) วิจัยเรื่อง รูปแบบการพัฒนาคู่มือโดยใช้กระบวนการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ ในโรงเรียนมัธยมศึกษา เขตตรวจราชการที่ 18 ซึ่งกล่าวสรุปสอดคล้องกันว่า การสนับสนุนภาวะผู้นำร่วม เป็นสิ่งที่มีความจำเป็นโดยผู้บริหารจะต้องสนับสนุนและกระจายอำนาจไปยังครู บุคลากร และผู้เกี่ยวข้องให้มีส่วนร่วมในการร่วมคิด ร่วมตัดสินใจ และร่วมเป็นผู้นำ นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับ Antinluoma *et al.* (2021) ได้ศึกษาแนวปฏิบัติของชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษามีบทบาทสำคัญในการพัฒนาโรงเรียนในฐานะชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ ผู้บริหารที่มีวิสัยทัศน์ต้องส่งเสริมภาวะผู้นำร่วม **องค์ประกอบที่ 2 การกำหนดและแลกเปลี่ยนวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าหมายในการปฏิบัติงานร่วมกัน** สอดคล้องกับงานวิจัยของ Somdech (2022) ได้ศึกษาการวิเคราะห์องค์ประกอบของชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพครูที่ส่งผลต่อการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียนมัธยมศึกษา Liang-amnuay (2023) ได้วิจัยเรื่อง แนวทางการพัฒนาชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของโรงเรียนศรีวิชัยวิทยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครปฐม Thewaphitak *et al.* (2023) วิจัยเรื่อง การพัฒนาชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียน กรณีศึกษาโรงเรียนท่าศาลา จังหวัดเชียงใหม่ Boonrod (2023) ได้วิจัยเรื่องรูปแบบการพัฒนาคู่มือโดยใช้กระบวนการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ ในโรงเรียนมัธยมศึกษา เขตตรวจราชการที่ 18 Krijnen *et al.* (2022) ได้ทำการศึกษา การมุ่งสู่การเป็นพันธมิตรทางการศึกษาระหว่างผู้ปกครองและผู้เชี่ยวชาญ การพัฒนาวิสัยทัศน์ร่วมกันในชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ และ Hu *et al.* (2022) ได้ทำการศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการพัฒนาอย่างยั่งยืนของชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของวิชาสหวิทยาการ

ในโรงเรียนจีน ระดับอนุบาลถึงมัธยมศึกษาตอนปลาย โดยทั้งหมดกล่าวสอดคล้องกันเกี่ยวกับการกำหนดและแลกเปลี่ยนวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าหมายในการปฏิบัติงานร่วมกันว่ามีความสำคัญต่อการขับเคลื่อนชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ กระตุ้นให้สมาชิกมุ่งมั่นและเสริมสร้างความร่วมมือในการปฏิบัติงาน เพื่อให้เกิดผลสำเร็จ รวมทั้งส่งผลต่อความยั่งยืนของชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ **องค์ประกอบที่ 3 การปฏิบัติงานแบบร่วมมือ** สอดคล้องกับงานวิจัยของ Sriphuttha (2021) ได้ทำการศึกษาร่วมกันการเรียนรู้ทางวิชาชีพที่ส่งผลต่อทักษะของผู้เรียนในศตวรรษที่ 21 Somdech (2022) ได้ศึกษาการวิเคราะห์องค์ประกอบของชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพครูที่ส่งผลต่อการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียนมัธยมศึกษา Liang-amnuay (2023) วิจัยเรื่อง แนวทางการพัฒนาชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของโรงเรียนศรีวิชัยวิทยา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา นครปฐม Thewaphitak *et al.* (2023) วิจัยเรื่อง การพัฒนาชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียน กรณีศึกษาโรงเรียนท่าศาลา จังหวัดเชียงใหม่ High (2020) ได้ทำการวิจัยเรื่อง พฤติกรรมของผู้บริหารโรงเรียนประถมและชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ และ Khan *et al.* (2021) ได้ทำการศึกษาระดับของชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ ความไว้วางใจ และการพัฒนาวิชาชีพครู ในโรงเรียนมัธยมศึกษาของประเทศมาเลเซีย ซึ่งกล่าวสอดคล้องกันว่าการปฏิบัติงานแบบร่วมมือ เป็นหัวใจสำคัญของการเสริมสร้างความสำเร็จให้แก่ชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ เป็นวัฒนธรรมการทำงานแบบร่วมแรง ร่วมใจ ร่วมเรียนรู้ ร่วมพัฒนา และช่วยยกระดับการเรียนรู้ทางวิชาชีพของครู และ **องค์ประกอบที่ 4 การแลกเปลี่ยนเรียนรู้และสะท้อนวิธีการปฏิบัติ** สอดคล้องกับงานวิจัยของ Thewaphitak *et al.* (2023) วิจัยเรื่อง การพัฒนาชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียน กรณีศึกษาโรงเรียนท่าศาลา จังหวัดเชียงใหม่ Boonrod (2023) ได้วิจัยเรื่องรูปแบบการพัฒนาครูโดยใช้กระบวนการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ ในโรงเรียนมัธยมศึกษา เขตตรวจราชการที่ 18 ที่กล่าวสนับสนุนความสำคัญของการแลกเปลี่ยนเรียนรู้และการสะท้อนวิธีการปฏิบัติที่จะช่วยให้ทุกคนได้แบ่งปันข้อมูล แลกเปลี่ยนความคิดเห็น วางแผน และค้นคว้าหาความรู้เพื่อนำไปใช้ในการแก้ปัญหาหรือพัฒนาการเรียนการสอน

จากการอภิปรายผลสะท้อนให้เห็นว่าครูโรงเรียนสตรีทุ่งสง เห็นคุณค่าของรูปแบบการบริหารโรงเรียนแบบยืดหยุ่นเพื่อเสริมสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพด้านการวิจัยในชั้นเรียนของครูโรงเรียนสตรีทุ่งสงต่อการพัฒนาผู้เรียนและวิชาชีพของตน จึงประเมินด้านความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก และประเมินประโยชน์ไว้ในระดับมากที่สุด

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะจากผลการวิจัย

1. รูปแบบการบริหารโรงเรียนแบบยืดหยุ่นเพื่อเสริมสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพด้านการวิจัยในชั้นเรียนของครูโรงเรียนสตรีทุ่งสง ประกอบด้วยองค์ประกอบของการบริหารโรงเรียนแบบยืดหยุ่น 4 องค์ประกอบ คือ 1) วัฒนธรรมองค์กร 2) การบริหารงานเชิงรุก 3) การบริหารการเปลี่ยนแปลง และ 4) การวางแผนกลยุทธ์ ซึ่งเป็นกรอบในการบริหารโรงเรียนเพื่อเสริมสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพด้านการวิจัยในชั้นเรียน ซึ่งประกอบด้วย 5 องค์ประกอบหลัก คือ 1) การสนับสนุนและแลกเปลี่ยนภาวะผู้นำ 2) การกำหนดและแลกเปลี่ยนวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าหมายในการปฏิบัติงานร่วมกัน 3) การปฏิบัติงานแบบร่วมมือ 4) การปฏิบัติงานที่มุ่งเน้นผลลัพธ์เพื่อการเรียนรู้ของนักเรียนและครู และ 5) การแลกเปลี่ยนเรียนรู้และสะท้อนวิธีการปฏิบัติ แต่ละองค์ประกอบมีความเชื่อมโยงสัมพันธ์กันเพื่อเสริมสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพด้านการวิจัยในชั้นเรียนของครู เพื่อมุ่งผลลัพธ์ที่ตัวนักเรียนด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน คุณลักษณะอันพึงประสงค์ และสมรรถนะผู้เรียน รวมทั้งผลลัพธ์เชิงประจักษ์ ผลงานรางวัลของนักเรียน ดังนั้นการนำรูปแบบไปใช้จึงต้องมีการปรับใช้ให้เหมาะสมกับบริบทของโรงเรียนและนักเรียน รวมถึงเป้าหมายที่โรงเรียนต้องการเพื่อให้นักเรียนและครูได้รับการพัฒนาอย่างยั่งยืน

2. การนำรูปแบบไปใช้สำหรับผู้บริหารสถานศึกษา ต้องให้ความสำคัญกับการบริหารโรงเรียนแบบยืดหยุ่นเพื่อเสริมสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพด้านการวิจัยในชั้นเรียนของครู โดยผู้บริหารต้องปรับเปลี่ยนบทบาท



และใช้การบริหารแบบยืดหยุ่นทั้ง 4 องค์ประกอบ เพื่อเสริมสร้างสมรรถนะครูในการทำวิจัยในชั้นเรียนเพื่อแก้ปัญหาหรือพัฒนาการเรียนรู้ของนักเรียน เน้นผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นกับนักเรียนทุกกลุ่มตามบริบทและเป้าหมายที่ทุกคนกำหนดร่วมกัน

3. การนำรูปแบบไปใช้สำหรับครู ต้องให้ความสำคัญกับการเสริมสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพด้านการวิจัยในชั้นเรียน ตามองค์ประกอบของการเสริมสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ 5 องค์ประกอบ เพื่อให้ครูเกิดสมรรถนะด้านการวิจัยในชั้นเรียน ส่งผลต่อการแก้ปัญหาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และการส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพนักเรียนอย่างหลากหลายตามบริบทและเป้าหมายที่ทุกคนกำหนดร่วมกัน

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรพัฒนารูปแบบการบริหารแบบยืดหยุ่นเพื่อเสริมสร้างความสามารถหรือสมรรถนะครูในด้านอื่น ๆ ที่สอดคล้องกับบริบทของโรงเรียนโดยมุ่งเน้นผลลัพธ์ความสำเร็จที่จะเกิดกับผู้เรียน

2. ควรศึกษาความสัมพันธ์เชิงสาเหตุระหว่างองค์ประกอบของการบริหารโรงเรียนแบบยืดหยุ่น สมรรถนะการวิจัยในชั้นเรียนของครู และคุณภาพของผู้เรียน เพื่ออธิบายว่าองค์ประกอบใดส่งอิทธิพลต่อผลลัพธ์มากที่สุด และผ่านเส้นทางใด เนื่องจากการวิจัยครั้งนี้นำเสนอผลในเชิงพรรณนาและการเปรียบเทียบยังมิได้วิเคราะห์เส้นทางอิทธิพลเชิงสาเหตุระหว่างตัวแปร

References

- Antinluoma, M., Ilomaki, L. & Toom, A. (2021). Practices of Professional Learning Communities. *Frontiers in Education*, 6, Article 617613. <https://doi.org/10.3389/feduc.2021.617613>
- Boonrod, S. (2023). A teacher development model using the professional learning community process in secondary schools under the 18th Inspectorate District. *Pibulsongkram Rajabhat University Journal of Humanities and Social Sciences*, 17(1), 56-72. (in Thai)
- Chen, L. (2022). Facilitating teacher learning in professional learning communities through action research: A qualitative case study in China. *Teaching and Teacher Education*, 119, 103875.
- de Jong, L., Vaessen, A., Admiraal, W. & Schenke, W. (2025). The sustainable development of schools as professional learning communities: educators' views. *Educational Research*, 67(3), 309-328. <https://doi.org/10.1080/00131881.2025.2519579>
- High, L. G. (2020). *Elementary Principals' Behaviors and Collaborative Professional Learning Communities* (Unpublished doctoral dissertation, Walden University).
- Hu, Y., Jing, X. & Yang, Y. (2022). Factors impacting the sustainable development of professional learning communities in interdisciplinary subjects in Chinese K-12 schools: A case study. *Sustainability*, 14(21), 13847. <https://doi.org/10.3390/su142113847>
- Johannesson, P. (2022). Development of professional learning communities through action research: understanding professional learning in practice. *Educational Action Research*, 30(3), 411-426. <https://doi.org/10.1080/09650792.2020.1854100>
- Khan, M. H., Razak, A. Z. A. & Kenayathulla, H. B. (2021). Professional Learning Community, Trust, and Teacher Professional Development in Malaysian Secondary Schools. *Jurnal Pendidikan Malaysia*, 46(1), 38.
- Krijnen, E., Van Der Wildt, A., Van Der Rijst, R. & Van Driel, J. (2022). Towards educational partnerships between parents and professionals: Developing a shared vision in professional learning communities. *Educational Action Research*, 30(4), 542-559.



- Lertrattanathamrongkul, W. (2025). Competency development in literature review and citation through participatory classroom action research in higher education. *North-Eastern University Research and Academic Journal*, 15(3), 110-123. (in Thai)
- Liang-amnuay, C. (2023). *Guidelines for developing a professional learning community at Sriwichai Witthaya School under the Secondary Educational Service Area Office Nakhon Pathom* (Unpublished master's independent study, Silpakorn University). (in Thai)
- Office of the Teacher Civil Service and Educational Personnel Commission. (2024). *Position standards for teacher civil servants and educational personnel*. Office of the Permanent Secretary for Education. (in Thai)
- Ounkerd, A. (2023). A supervision model using a professional learning community to promote active learning at Nakhon Khon Kaen School under the Secondary Educational Service Area Office Khon Kaen. *Journal of Social Science and Cultural*, 7(1), 258-270. (in Thai)
- Ratchakhom, Y. & Yodjai, N. (2024). Guidelines for developing classroom research competency based on teaching performance and professional learning community for basic education teachers. *Journal of Academic Research*, 8(5), 185-198. (in Thai)
- Sama, N. & Waedramee, M. (2025). A complete needs assessment research study for developing classroom research competencies of teachers in 3 southern border provinces of Thailand. *Journal of Education, Prince of Songkla University, Pattani Campus*, 36(1), 206-219. (in Thai)
- Sodsap, S. (2023). *The development of a professional learning community model to promote active learning at Wat Nong Khla School*. Chonburi Primary Educational Service Area Office Area 3. <http://www.mkarea3.go.th> (in Thai)
- Somdech, N. (2022). *Factor analysis of teacher professional learning community affecting teacher performance in secondary schools* (Unpublished master's thesis, Chulalongkorn University). (in Thai)
- Somsa-ard, P. (2024). Development of an academic management model using the professional learning community process to develop student quality at Maiya Witthayakom School. *Academic Journal of Graduate Studies*, 2(2), 36-46. <https://doi.org/10.65205/ajgs.2024.1193> (in Thai)
- Sriphuttha, M. (2021). *Professional learning community affecting student skills in the 21st century* [Unpublished master's thesis]. Rangsit University. (in Thai)
- Thewaphitak, B., Wicha-akarawit, C. & Somboon, K. (2023). Development of a professional learning community to promote classroom research: A case study of Thasala School, Chiang Mai Province. *Journal of Educational Administration Development Association of Thailand*, 5(4), 45-57. (in Thai)

ผู้เขียน

ดร.สุภาภรณ์ คงคานนท์

โรงเรียนสตรีทุ่งสง

เลขที่ 24 ตำบลปากแพรก อำเภอทุ่งสง จังหวัดนครศรีธรรมราช 80110

E-mail: directorsupaorn@stss.ac.th

